

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де дое ори не септемвль: Мерквреа ши Сьмьта.
— Презмерационе се фаче дн Сивий да еспедитара фоици; не афа- рь ла Ч. Р. поще, кз ванй гата, прип скрисиори франкате, адресате кьтре еспедитарь.

№ 97.

ANUL I.

Сивий 9. Дечембре 1853.

Предилъ презмерационе пентр Сивий есте не анъ 7. фл. т. к.; еар не о жьштате де анъ 3. фл. 30. кр. — Пентр челеалте пьрци але Трансилванй ши пентр провинциеле дн Монархй не анъ 8. фл. еар не о жьштате де анъ 4. фл. — Инсертале се пьтескь кз 4. кр. тирьл кз слове шци.

Венеше телеграфиче.

Константинополе 5 Дечем. к. п. Пердереа дела Синое есте аичи кзпоскьт. Патр корабие а флотей алиате дн тареа медитераней сьнтъ хотърте пентр тареа негръ ши анъте пентр Синое. Дьпъ ширй демне де крезьтъ нъ есте фортърьца чи пьмай четатеа Акалзйкь окьпатъ де тьрчи. Порта сь се фие афатъ дндемнатъ а презьнци терминьлъ пентр либера навигационе а корабелоръ де негодъ рьсешй дн тареа негръ кз 45 де zile, алфелий кз 3 лъне. Дьпъ ширй дн Техерапъ амбасадореле британйкь а рьптъ легьтара дипломатикъ кз гьбернйль персианъ.

Парисъ 13 Дечем. Дьпъ ширйле че аъ соситъ дн Мадритъ, кортеселе сьнтъ свьпнсе фьр сь се фие хотъртъ тимьлъ де адьнаре.

Черпъхьдъ 11 Дечем. дн 8 аъ днтратъ 2800 фечiori инфантерй дн корьлъ лъй Остен Сакенъ дн Iашй ши дн 9 аъ плекатъ дн тарше форцате кьтре циньтълъ де амьзй, дн каре зи аъ соситъ алци 2000 фечiori. Ачесте тьрпе се воръ концентра дн Фокшанй дьпъ о днпъртшйре дн Белдъ (Бесарабия) дн 4 Дечем. а соситъ аколо авантъ-гарда а корьлвй алъ Злеа де инфантерй, че конетъ дн знъ рециментъ де вьпъторй а дивизионей а 8-а де инфантерй. Алте треи рецименте, че се цинъ де ачеста дивизионе воръ зьта. Ши комьдантеле де корьл Баронеле Сакен де Остен се ащепта аколо. Дивизионеа а 13ле аъ плекатъ спре Гьрсця, дьпъ че а лъсатъ окьпационе вьпъ ла редьтълъ Кале. Дьлзньгълъ Днистрьлвй се траце кордонъ ши с'а лъзатъ месьре пентр амьзареа карантинелоръ.

Че аъ сь факъ потериле челе тарй дн Криса де фадъ а Тьрчией?
(днкейере).

Комьпационеа ачеста, каре дьпъ кьтм кредетъ пой, ла днтея привире се ва пьреа а фй о адевератъ зтопй, ши каре ла о черчетаре май д'анроне есте сьнгьра практикьбиле, арь ста днтръ ачееа: кз пьцинь модификационе а пьне дн лъкраре иньениосьлъ пьанъ алъ свьтаньлвй Махмьдъ, нъ мизочиндъ, ка слаьлъ Абьдъл-Мецидъ сь трекъ ла крещиньстъ, чи ажьтндъ, ка рецеле дн Гречия сь се пьлп не троньлъ дела Бизанцъ. Абьдъл-Мецидъ арь трече ла Асия ши ш'аръ днтемея шединца дн Бьрса сьдъ дн Иконй, четьци каре одиноръ серьвиръ останелоръ де рьшединьдъ. Днперьция бизантинъ арь копринде атънци Тьрчия европень пьпъ ла Дьпьре ши арь кьштйга знъ адаосъ де потере прип днпрезпареа кз регатълъ Гречией де астьзй. Причинателе дела Дьпьре поте къ с'аръ днпърци днтре Гьрсця ши Австрия, дькъ нъ с'аръ преферй а ле лъса днпрезпате кз днперьция чеа поьтъ бизантинъ. Тьрчелоръ дн Тьрчия европень ли с'аръ да егалитате деплнъ де дрептьрй кз кончетьденй лоръ крещинй.

Ачеста арь фй ресьзпареа чеа май цепеносъ ши май крещиньскъ пентр бьрталитьдйле че авьръ але свьфери крещинй дела тьрчи. Прип ачеста ли с'аръ днсьфла ресептъ де пьтеле ши днвьцътара лъй Хс, не ай кьрвй днкнпъторй дй пригониръ атъта време. Дькъ ей мьлцъмидй кз ачестъ егалитате де дрептьрй, арь ретънеа дн Европа, атънци днперьция бизантинъ, дьпъ кьтм дедертьрйрьтъ май свьсъ, арь копринде не о свьпрафадъ, каре май къ арь фй ашйа де таре ка а Францией, о попорьционе чель мьлтъ де 15 милионе, коприньндъ аичй Молдавия Ротънйа, Сьрвия ши Босния; сьдъ де 10 милионе, кьндъ ачесте провинцие арь аве алтъ дестиньционе. Днтре ачесте 15 милионе сьдъ 10 дьпъ калкълационеа ачеста дн зьтъ с'аръ афла пьмай 2 1/2 милионе тьрчи кьраци, еар' чейалалци арь фй кз тоци крещинй, карй дн партеа

чеа май таре се цинъ де вьсерика гречьскъ ортодоксъ. Ачеста арь фй знъ статъ компактъ ши таре дестълъ ка сьшй шй кьштйга вьзъ ши демнитате ши ка сь се поьтъ свьдине не сине фьръ де протекционеа ши амьстекьлъ дн афаръ; днсь елъ нъ арь фй дестълъ де потерникъ ка сь днсьфле вечинлоръ сьй днгрйцирй. Еар' дн контьр дькъ тьрчи, не лъгъ тоте фолоселе че ли с'аръ коньчеде, арь май вои а се ретраце ла Асия, атънци днперьция тьрчьскъ дела Анатолия арь кьпъта знъ адаосъ вьпъ де попорьционе омоненъ, ши крещинй дела Асия микъ алъ кьроръ пьтмеръ май къ фаче знъ милионъ де свьлесте арь поте копринде локьриле каре арь ретънеа голе прип дешертареа тьрчелоръ дн провинциеле тьрчешй европене. Скьтвареа ачеста а миноритьци мьсьлмане дн Рьтмелия кз миноритатеа крещинъ дн Анатолия арь днтьри не амьбеле стате, дьндъле ла амьндозе омонепитатеа релйциосъ атътъ де тревьцициосъ пентр дьсфъшзареа потерелоръ ши пентр вьпъстареа ши днфлорйеа ачесторй дьре дн чеа че привеше ла интереселе моралй ши материалй. Ачеста арь фй де таре фолосъ май кз сьтъ пентр днперьция тьрчьскъ; кьчи тьркьлъ днкьнциратъ де райале, адекъ крещинй ши де склавй, карй сьнтъ дестинаци а кьлтйва пентр елъ пьтжьнтълъ ши а кьзта дьпъ месерйе, ши карй н'аъ ниче о коприндере кз арта, каре дн тимьлъ чель де арь алъ останйзлоръ а фостъ зьнка окьпационе а тьрчелоръ, кз каре ши петречьдъ зилеле днтреци, вьсьндъ дьспре тривьтфе ши трофее, дьспре свьпероритатеа ши пречелинда вьдעי ши релйционей селе, сь дъ левьвирей ши пьлжкьррй, каре апои траце дьпъ сине тоте пькателе, каре лъ молешеше ши лъ дьградъ. Йеией отьлъ пьмай склавй, тьрмеле ачесте де гьзрй лъкрьторй, карй дьлъ хрьпескь ши лъ пьпъ дн старе а се словози ла дьлчеа пьлжкьраре, ши ачеламй тьркь, невоитъ фийндъ а лъкра, сьлитъ фийндъ а ши продьче елъ днсьшй гръпаделе, дн каре аре сь се пьтриаскъ; а ши кось елъ сьнгьръ вестинтеле, кз каре сьшй аконопере тьрпълъ, се ва дндрепта моралйчеше фьр ниче о дндоель, елъ се ва пьрсьи де мьлте фьр делеци ла каре с'а дьдатъ дела кьдереа днперьцией ши дела днчетареа де арте кз потериле челе некрединьдосе, каре лъ кондемнаръ ла о дьсевьршитъ пьлжкьраре, ши дн парте ши ва рекьштйга енерция ши вьрвьция не каре май къ а пьдът'о кз тотълъ. Прип зьтаре дьспьрдиере ачеста днтре Тьрчия европень ши асиатикъ ва фй де таре фолосъ пентр амьбеле пьрци.

Сь черчетьтъ акьтм кьтм с'аръ поте пьне дн лъкраре зтопйеле ачесте (кьчи дн окй мьлторъ персьоне комьпъцизньиле ачесте се воръ веде зтопйе). Спре а ажьпце ла ачестъ дьслегаре а днтревьционей ориенталй, потериле челе тарй арь аве сь алегъ днтредозе кьлй дйферите: зьна дн ачесте дьче май дрептъ ла скопъ, шй есте май скьртъ ши май глорйосъ; еа есте демпъ де о адоьа алянцъ сьжптъ, май крещиньскъ дькьтм а фостъ чеа днтейе. Кьндъ с'аръ примй а се лъкра не ачестъ кале дьскисъ, атънци инициатива арь фй сь се факъ дн партеа потерелоръ челоръ неьтралй, каре прип пьсещйнеа деографикъ а стателоръ лоръ нъ сьнтъ стръпсъ интересате дн трьба ачеста, прип зьтаре ниче къ поте кьдэ асьвиръле прьпъсъ де кьцете рецизьте. Регатълъ Гречией с'а креатъ прип о воицъ вьртосъ ши днтръпнть, прип знъ актъ де авторитате; днперьция бизантинъ с'аръ поте днтемея кз о жьзрътате днкъ ши май таре, пентр къ тьрчи дн анълъ 1853 (ачестъ анъ атътъ де оминосъ пентр ей) сьнтъ кз мьлтъ май деморалисаци ши май дьскьрциаци дькьтъ дн ани 1827 ши 1828 (кз ачестъ пьрере поте еши доньлъ автореле ла лътинъ дн лъна лъй Априле, кьндъ дьшй тпъри протемория сьа, еар' дьпъ ловьвиреа дела Олтепйца дн септьтънееле трекьте, нъ май мьлтъ; кьчи се фаче де рьшине).

